Nordea

Lausunto

23.10.2023 Päivämäärä

Nordea Bank Oyj

U 51/2023 vp

Talousvaliokunnalle

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksupalvelulaista ja sähköisen rahan palveluista sisämarkkinoilla (*kolmas maksupalveludirektiivi*) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maksupalveluista sisämarkkinoilla (*maksupalveluasetus*)

Nordea kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle (*U-kirjelmä*). Nordea suhtautuu myönteisesti maksupalveluasetus- ja maksupalveludirektiiviehdotuksen aloitteista erityisesti niihin, jotka koskevat pyrkimyksiä vähentää petoksia, tietojenvaihto mahdollisuuksien lisäämistä maksupalveluntarjoajien välillä ja vähittäiskaupoille annettavaa mahdollisuutta tarjota käteisnostopalveluita.
.

Nordea yhtyy Finanssialan lausuntoon. Lisäksi haluamme tuoda esille erityisesti alla mainittuihin aihealueisiin liittyviä muutostarpeita ja haasteita:

- Avoin pankkitoiminta – kompensaatiomalli
- Petosten torjunnan keinot
- Säännösten selkeys ja yksiselitteisyys
- Täytäntöönpano ja siirtymäajat

Esitämme alla tarkemmat huomiot edellä mainittuihin aihealueisiin liittyen.

Avoin pankkitoiminta – kompensaatiomalli

Yhdymme U-kirjelmän näkemykseen siitä, että avoimen pankkitoiminnan osalta neuvottelujen kuluessa tulee uudelleen arvioida, onko perusteltua, että maksupalveluasetus ei sisällä tilinpitäjäpankeille aiheutuvien kustannusten kompensaatiomahdollisuutta ja eroaa rajapintojen käytön osalta siten FIDA asetusehdotuksesta, jossa kompensaatiomahdollisuuden tarve on yksiselitteisesti tunnustettu.

Petosten torjunnan keinot

Suhtaudumme myönteisesti pyrkimyksiin vähentää petoksia ja mahdollisuuksiin lisätä tietojenvaihtoa maksupalveluntarjoajien välillä.

Nordea Bank Oyj

Satamaradankatu 5 00020 NORDEA
www.nordea.fi

U-kirjelmän ehdotus maksujen viivästyttämisestä

U-kirjelmässä on nostettu esille tarve selvittää muita väärinkäytöksiä estäviä toimenpiteitä ja esimerkkinä on esitetty harkittavaksi voisiko asetuksessa säätää maksujen viivästyttämisestä tietyissä tapauksissa maksupetosten ehkäisemiseksi. Uskoaksemme maksujen viivästyttämisellä saattaisi olla kuitenkin vain rajallinen hyöty maksupetosten ehkäisemisessä. Yhdymme siten Finanssialan perusteluihin tässä asiassa.

Esiintyminen maksupalveluntarjoajan työntekijänä

Emme pidä tarkoituksenmukaisena ehdotettua maksajan maksupalveluntarjoajan vastuuta sellaisten maksutapahtumien osalta, joissa maksaja on hyväksynyt maksutapahtuman lainsäädännön edellyttämällä tavalla, mutta joissa maksajaa on erehdytetty tekemään maksutapahtuma esiintymällä maksupalveluntarjoajan työntekijänä käyttäen lainvastaisesti maksupalveluntarjoajan nimeä, sähköpostiosoitetta tai puhelinnumeroa. Maksajan tulee olla vastuussa sellaisista maksutapahtumista, jotka maksaja on itse lainsäädännön edellyttämällä tavalla hyväksynyt.
Tilanne, jossa maksupalveluntarjoajien korvattavaksi tulisi edellä mainituista petostyypeistä maksajille aiheutuvat vahingot ei mielestämme vähentäisi petosten määrää. Tällainen vastuujako voisi pikemminkin aiheuttaa sen, että kuluttajilla ei olisi kannustinta noudattaa asiaankuuluvia turvallisuus- ja huolellisuusohjeita ja sitä kautta tämänkaltaisten petosten yritykset voisivat jopa lisääntyä.

Maksupalveluntarjoajien mahdollisuudet yksinään vaikuttaa kyseessä olevien petostyyppien torjumiseen ovat vähäiset. Petosrikollisuuden torjunnassa on välttämätöntä, että kaikki osapuolet, asiakkaat mukaan lukien, osallistuvat kohtuullisissa määrin rikostorjuntaan. Maksupalvelutarjoajan työntekijänä esiintymistä ei pidä vastuunjakomielessä asettaa eri asemaan kuin muita petostyyppejä, vaan asiakkaan vastuun tulisi määräytyä asiakkaan huolellisuuden perusteella.

Säännösten selkeys ja yksiselitteisyys

Lainsäädäntöinstrumentti

Kannatamme tavoitetta yhdenmukaistaa maksupalveluihin sovellettavaa lainsäädäntöä jäsenvaltioissa. On kuitenkin huomioitava, että asetus sääntelyinstrumenttina ei automaattisesti johda yhdenmukaisempaan säännösten soveltamiseen ja tulkintaan jäsenvaltioissa ja muissa toimijoissa. Kun sääntelyinstrumentiksi valitaan asetus, on erityisesti kiinnitettävä huomiota siihen, että säännökset ovat selkeitä ja riittävän yksityiskohtaisia, jotta varmistetaan säännösten yhdenmukainen soveltaminen ja tulkinta jäsenvaltioissa.

Nykyisellään säädösten yhdenmukaista soveltamista ja tulkintaa on Suomessa tukenut kansallisen lainsäädännön esityöt. Siirryttäessä EU-tasoisesta direktiivistä ja kansallisista maksupalvelusäädöksistä EU-tasoiseen, suoraan sovellettavaan maksupalveluasetukseen tulee huolehtia, että vastaavan luonteista yhdenmukaista soveltamista ja tulkintaa tukevaa aineistoa on saatavilla. Kyseisen aineiston tulisi olla saatavilla samanaikaisesti tai mahdollisimman pian itse säädöstekstin vahvistamisen jälkeen.

Näemme tärkeäksi, että Suomi nostaa EU-neuvotteluissa esiin edellä kuvatun sääntelyinstrumentin muutoksesta johtuvan erityisen tarpeen huolehtia säädösten selkeydestä ja yksiselitteisyydestä, jotta varmistetaan säädösten yhdenmukainen soveltaminen ja tulkinta kaikissa jäsenvaltioissa.

Esimerkkejä tarpeista selkeyttää maksupalveluasetusehdotusta

Maksupalveluasetusehdotuksessa tulisi selkeyttää mm. seuraavia kohtia:

- maksuvälineen määritelmän osalta tulisi täsmentää, että erilaiset viestintätekniikat, kuten NFC (Near Field Communication), eivät itsessään ole maksuvälineitä (maksupalveluasetus Artikla3).

- maksutilin määritelmän osalta tulisi täsmentää sitä milloin erilaiset luottokorttiin liitetyt tilit katsotaan maksutileiksi (maksupalveluasetus Arttikla 3).

- maksunsaajan kaupallisen nimen osalta tulisi täsmentää mitä maksunsaajan nimeä tarkoitetaan, jos maksunsaajalla on käytössä useita nimiä ja miten kaupallisen nimen toimittaminen maksupalveluntarjoajien välillä toteutetaan (maksupalveluasetus Artikla 3 ja 25).

- termin "maksutoimeksiannon käynnistäminen" korvaaminen termillä "maksutoimeksiannon asettaminen" lisää epävarmuutta siitä, mitkä palvelut katsotaan maksutoimeksiantopalveluiksi ja mitkä palvelut ovat teknisten palveluntarjoajien tai muiden toimijoiden tarjoamia ei-lisensoituja palveluja (maksupalveluasetus Artikla3 (20)). Maksupalveluasetusehdotuksen suomenkielisessä versiossa tätä määritelmää ei ollut muutettu verrattuna PSD2 Artiklan 4 (15) määritelmään.

Täytäntöönpano ja siirtymäajat

Pidämme haasteellisena, että käsiteltävänä on useita maksupalveluihin vaikuttavia lainsäädäntöaloitteita, jotka edellyttävät samanaikaisesti mittavia muutostöitä maksupalveluihin liittyviin tietojärjestelmiin. Lainsäädäntöaloitteet ovat osin päällekkäisiä, jolloin on mahdollista, että muutostöitä joudutaan tekemään samoihin tietojärjestelmiin useasti lyhyen ajan sisällä.

Pidämme tärkeänä, että täytäntöönpano- ja siirtymäaikojen osalta määräaikojen laskennassa otetaan U-kirjelmässä esitetyllä tavalla huomioon alemman tason sääntelyn voimaantulo ja että ne ovat pidemmät kuin komission esittämä 18 kk.

Kunnioittavasti

Nordea Bank Oyj

Sakari Wuolijoki
Lakiasiainjohtaja / Group Legal Finland

Leena Villman-Hurri
Head of Transaction Banking Legal